

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Gymnázium, Mimoň, Letná 263

Letná 263, 471 24 Mimoň

Identifikátor školy: 600 010 007

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 4. - 7. prosince 2000

Čj.	081 429/00-5076
Signatura	oh1du217

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 603/98-21 ze dne 2. prosince 1998 se ve školním roce 2000/2001 v Gymnáziu v Mimoně vzdělávají žáci v sedmiletém a osmiletém studiu. V době konání inspekce ve škole studovalo 212 žáků v sedmi třídách.

Škola působí ve vhodných, esteticky velmi dobře upravených prostorách. Pro výuku je k dispozici osm kmenových a sedm odborných učeben (biologie, chemie, fyzika, informatika, cizí jazyky, výtvarná a hudební výchova), tělocvična se sociálním zázemím, knihovna, laboratoř chemie a nově vybudovaná posilovna. Žáci mohou využívat školní knihovnu a studovnu, která je však v současné době pouze útočištěm pro dojíždějící po skončení vyučování. Stravování zajišťuje školní kuchyň s jídelnou, kde je umístěna i kantýna. K zajištění pitného režimu přispívá také nápojový automat Coca Cola. V centrální šatně jsou skříňky pro dvojice žáků. Sociální zařízení splňují hygienické požadavky, jsou vybavena dávkovači tekutého mýdla a zásobníky toaletního papíru.

Česká školní inspekce (ČŠI) posuzovala úroveň řízení školy a kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu v českém, anglickém a německém jazyce, matematice, fyzice, chemii, biologii, informatice a výpočetní technice, dějepisu, občanské výchově a v základech společenských věd.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Výuka byla sledována celkem v šesti hodinách u čtyř vyučujících. Dvě jazykové hodiny byly navštíveny v primě a tercii. Dvě literární hodiny proběhly v sextě a septimě. V dělené septimě byly zhlédnuty dvě hodiny literárního semináře. Inspekce navštívila v každém bloku jednu hodinu. Tři vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti, čtvrtá učitelka v současné době končí dvouoborové studium češtiny a dějepisu na pedagogické fakultě obhajobou diplomové práce. Dotace předmětu je v souladu s učebním plánem. Obsah učiva naplňuje učební osnovy. Učitelé postupují v jednotlivých ročnících podle tematických plánů, které zpracovala jedna z vyučujících. V těchto tematických plánech literárního učiva sekundy až kvarty je látka členěna chronologicky podle vývojových období. Ve schválených učebních osnovách nižšího gymnázia je však toto učivo členěno podle literárních druhů a žánrů. Stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. V tercii bylo již probrané náročné jazykové učivo znovu názornou formou upevnováno a dále procvičováno.

Předmětová komise českého jazyka a literatury nemá sjednocena kritéria způsobu oprav a hodnocení kontrolních slohových prací. Není zohledňována jejich stylistická stránka. Schází důsledná kontrola sešitů žáků nižšího gymnázia. Předložené otázky k ústní maturitní zkoušce v části literární nejsou koncipovány na základě literárních textů. Průkazná klasifikace je vedena v dostatečné míře ve studijních průkazech.

Navštívené hodiny probíhaly v kmenových třídách, které působily esteticky a byly účelně vybaveny. Psychohygienické podmínky výuky byly v některých hodinách zhoršovány nevětráním a hlukem z chodeb školy (v průběhu souvislého bloku literárního semináře). Žáci primy používají jazykové učebnice Státního pedagogického nakladatelství a doplňková pravopisná cvičení, v tercii měli žáci učebnice a pracovní sešity nakladatelství Jinan.

V hodinách mluvnice nebyly použity jazykové příručky. Efektivita písemného opakování maturitních literárních okruhů byla snížena zápisem diktovaných otázek. V žádné z hospitovaných hodin nebyla využita didaktická technika. Žáci vyššího gymnázia účinně pracovali s doporučenou literaturou. Rozvíjeli své čtenářské zkušenosti formou referátů a v literárním semináři zpracovávali seminární práce. V hodinách septimy a tercie bylo tempo výuky dynamické.

Jazykové hodiny v nižším gymnáziu byly vedeny většinou formou řízeného rozhovoru s úvodním písemným opakováním pravopisu. V tercii vyučující kladla větší důraz na diferenciaci učiva, poskytovala žákům prostor pro aktivní učení a využívala alternativní přístupy k řešení úkolů. V primě se střídaly formy ústního frontálního procvičování látky z učebnice s formou písemnou. Variabilita použitých vyučovacích forem v literárních hodinách v septimě vytvářela prostor pro samostatné učení s pochopením problematiky a příčinných souvislostí. V sextě reagovali někteří žáci na minimální členění hodiny a na nejasné organizační pokyny vyučující negativními projevy v chování.

V každé z hospitovaných hodin učitelky adekvátně zařazovaly vstupní motivaci. V jazykových hodinách bylo využíváno zpětné vazby a práce s chybou. Nechyběla aktualizace autentickou ukázkou dobové literatury. V jedné z hodin literárního semináře, zaměřeného na historii filmu, uplatňovali žáci své zkušenosti filmového diváka. Individuální i písemné opakování v literárních hodinách bylo vyučujícími vedeno faktograficky, nevycházelo z analýzy textu. Na ústně zadávané otázky odpovídali zkoušení žáci nezřetelně a nedávali tak možnost ostatním aktivně reagovat. Vyučující nízkou srozumitelnost odpovědí nekorigovaly. Ve většině sledovaných hodin byla snaha žáků o pokrok oceňována.

Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny zejména v dynamicky vedených hodinách, v nichž žáci dostali prostor pro vyjadřování vlastních názorů. Jejich osobnost byla respektována. Žáci septimy disponovali širokou a často i velmi kvalitní slovní zásobou. Toleranci a vstřícnost vyučujících žáci oceňovali akceptací dohodnutých pravidel. Verbální komunikace učitelek byla na dobré úrovni. Vyjadřovaly se spisovně a srozumitelně. Často opravovaly nespisovné formulace žáků.

ČŠI hodnotí celkově výuku českého jazyka a literatury jako průměrnou, s pozitivy a negativy v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání v anglické jazyce

Kvalita vzdělávání předmětu byla celkově hodnocena na základě osmi hospitací u tří vyučujících. Dva učitelé mají plnou odbornou a pedagogickou způsobilost (jeden pouze pro nižší stupeň gymnázia), jedna vyučující je bez kvalifikace. Jednotlivé ročníky víceletého studia jsou děleny do skupin. Hodinová dotace i členění učiva do ročníků je v souladu se schváleným učebním plánem a učebními osnovami. Tematické plány jsou vypracovány pouze jako výčet použitých učebních textů pro jednotlivé ročníky. Při hospitacích však inspekce zjistila, že postupnost a návaznost učiva je zajištěna prostřednictvím metodik uvedených u užívaných učebnic.

Jazykové vzdělávání probíhalo převážně v kmenových učebnách, pro procvičení poslechu si učitelé nosili starší, avšak kvalitní magnetofon. Pro kvalitní přípravu na vyučování mají k dispozici příruční knihovnu s dostatečným počtem titulů odborné literatury. Ve všech sledovaných hodinách vyučující učili podle vhodných učebnic, které jsou průběžně doplňovány kopírovanými texty.

Celkově inspekce hodnotí prostorové podmínky i vybavení jako dostačující.

Při hospitacích byla výuka vždy řádně připravena, převážně vedena v anglickém jazyce s účelovým používáním češtiny pro přesné významové vyjádření. Organizace vyučovacích jednotek vycházela z metodik uvedených u používaných učebnic odpovídajícího stupně obtížnosti.

Ve všech hodinách bylo zaznamenáno prohlubování jazykových prostředků s cílem upevnování řečových dovedností. Pomocí aktivního nácviku spojeného s teoretickým poučením bylo procvičováno gramatické učivo. Při hlasitém čtení přiměřeně náročného textu a při poslechu audio nahrávek rodilých i nerodilých mluvčích byla procvičována zvuková stránka jazyka. Součástí hodin byla všeobecně-vzdělávací témata, učitelé vhodnou organizací dbali o zapojení celé třídy do ústního vyjadřování a aktuálně zařazovali i relaxaci.

U vyšších ročníků a hlavně v hodinách konverzace je však méně používán problémový přístup k práci se systémem jazyka, méně je uvolňován řízený rozhovor v dostatečně široký a obsahově bohatší samostatný projev žáků.

Celková atmosféra všech hospitovaných hodin byla vstřícná, nestresující, učivo bylo podáváno věcně správně.

Vyučující systematicky kontrolují výsledky učení, včetně domácí přípravy ústní i písemné, kterou žákům promyšleně zadávají. Průběžně jsou zařazovány kontrolní didaktické testy osvojeného učiva i kontrolní písemné práce. Náročnost zadávaných úloh i kritéria hodnocení jsou v souladu s požadovanou úrovní jazykového vzdělávání.

Vzhledem k velikosti nemá škola ustavenou samostatnou předmětovou komisi cizích jazyků, avšak spolupráce učitelů je pravidelná a neformální.

Výuka jazyka směřuje k systematickému rozvíjení a prohlubování všeobecných kompetencí žáků, poskytuje přiměřený rozsah jazykových prostředků i pracovních návyků.

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v anglickém jazyce průměrně.

Hodnocení kvality vzdělávání v německém jazyce

Týdenní hodinové dotace německého jazyka jsou ve všech ročnících v souladu s generalizovaným učebním plánem pro osmiletá gymnázia. Jako první vyučovací jazyk se němčina vyučuje od primy, jako druhý vyučovací jazyk od sekundy. V kvartě až septimě je v nabídce volitelných předmětů konverzace v německém jazyce. Vyučující mají zpracované časově tematické plány, které vycházejí z platných učebních osnov. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, učitelé na konci školního roku písemně hodnotí rozsah splnění stanovených vzdělávacích cílů.

Ze třech vyučujících německého jazyka jsou dvě odborně a pedagogicky způsobilé, jedna kvalifikační podmínky nespĺňuje. Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků a v kmenových učebnách. Vybavení didaktickou technikou, pomůckami a studijními materiály je dostatečné. V některých třídách mají žáci objednány aktuální německé tiskoviny, v ostatních používají časopisy z předcházejících let (Hurra!, Freundschaft, Spitze, Juma). V současné době se v různých ročnících u pokročilých i začínajících vyučuje podle odlišných typů učebnic. V rámci předmětové komise již vyučující vytipovaly vhodné ucelené řady, které budou postupně pořizovány pro nižší ročníky a doporučovány vyšším ročníkům.

ČŠI hospitovala v pěti hodinách u všech třech vyučujících. Zhlédnuté vyučovací jednotky byly vedeny obdobným frontálním způsobem bez ohledu na věk a stupeň jazykových dovedností žáků. Učitelky měly hodiny připravené, strukturálně promyšlené, avšak i ve vyšších ročnících je z velké části vedly v českém jazyce. Žáci ve většině případů aktivně spolupracovali, spontánně

reagovali na podněty vyučujících a magnetofonové nahrávky rodilých mluvčích, plnili zadané úkoly, prokazovali dobré znalosti probíraných gramatických jevů. Velmi málo však byly rozvíjeny a zdokonalovány komunikativní dovednosti, dokonce i v hospitované hodině konverzace vyučující vzhledem k velmi rozdílné jazykové úrovni žáků učila o jazyce a ne v jazyce.

Žáci jsou klasifikováni s potřebnou četností za ústní i písemné projevy. Hodnocení v hospitovaných hodinách byla objektivní a jednoznačná, odpovídala předvedeným výkonům. Sešity žáků mají průměrnou úroveň, v nižších ročnících nejsou dostatečně pečlivě kontrolovány a opravovány.

Výuka ve všech navštívených hodinách, kromě hodiny v kvintě, probíhala v příjemné pracovní atmosféře, žáci projevovali zájem o probíraná témata. Verbální i neverbální projev učitelek byl nekonfliktní a vstřícný, nežádoucí projevy žáků se objevovaly pouze výjimečně.

Německý jazyk se vyučuje ve vhodných a dostatečně vybavených prostorách. Vyučující mají systém výuky promyšlený, avšak příliš málo dbají na rozvoj řečových dovedností.

Ve výuce německého jazyka jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání ve společenskovědních předmětech (dějepis, občanská výchova, základy společenských věd)

Výuka byla sledována celkem v pěti hodinách u třech vyučujících. Tři hodiny dějepisu byly hospitovány v sekundě, kvintě a sextě. Jedna vyučující je plně kvalifikovaná, druhá dokončuje studium dějepisu na pedagogické fakultě. Hodina občanské výchovy byla zhlédnuta v tercii, základy společenských věd navštívila ČŠI v sextě. Obě hodiny proběhly u jedné vyučující s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Časová dotace i učební osnovy daných předmětů jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Časově tematické plány pro výuku dějepisu jsou koncipovány pro sedmileté gymnázium, letošní septima tento cyklus končí. Pro ostatní ročníky osmiletého gymnázia nejsou tematické plány důsledně aktualizovány. Stanovené výukové cíle byly vhodné a přiměřené, učivo navazovalo na předcházející látku.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách vcelku vhodně a esteticky uspořádaných. V hodinách dějepisu byly využívány nástěnné mapy a zadávány referáty z odborné literatury. Žákům kvinty vyučující poskytla namnožené mapky a využívala obrazový materiál. Ve výuce základů společenských věd chyběly další zdroje informací. Hodiny byly většinou dynamické a splňovaly zásady psychohygieny. Výuka v kvintě byla málo proporcionálně členěna, a to snižovalo její efektivitu. Ve všech sledovaných hodinách měli žáci k dispozici vhodné učebnice. Sešity si vedou sami. Při namátkové prohlídce sešitů v sekundě byla konstatována jejich minimální kontrola učitelkou.

Ve výuce společenskovědních předmětů byly různé formy a metody práce přizpůsobené věku žáků. Učitelky k nim přistupovaly individuálně a poskytovaly jim prostor pro samostatné učení. S pomocí vyučující žáci sexty hledali příčiny a důsledky historických jevů. V hodině občanské výchovy měla učitelka připravené kartičky s popisem simulovaných situací. Jejich předvádění účinně aktivizovalo žáky. Učitelka je vedla k uvědomování si nutnosti sebevýchovy a významu motivace pro člověka. Učivo bylo interpretováno v hospitovaných hodinách věcně a odborně správně. V dějepisné výuce nebyly z časových důvodů vyučovací jednotky uzavřeny a zhodnoceny.

V průběhu hodin vyučující ověřovaly pochopení učiva žáky, využívaly zpětné vazby a mezipředmětových vztahů. Učivo bylo aktualizováno zejména v hodinách výchovného zaměření. Při hodnocení pochvalou byly také respektovány individuální dispozice žáků.

Rozvoj komunikativních dovedností byl založen na vstřícném postoji vyučujících k žákům a vzájemném respektování se. Použité metody a formy při vyučování umožnily žákům diskutovat a vyjadřovat své názory. Nejistota projevu začínající učitelky v jedné z hodin dějepisné výuky snižovala u žáků akceptaci dohodnutých pravidel. Verbální projev vyučujících byl většinou na velmi dobré úrovni, vyjadřovaly se spisovně a opravovaly nedostatky ve slovních projevech žáků.

Výuku společenskovedních předmětů hodnotí ČŠI na základě výše uvedených skutečností jako velmi dobrou. Rezervy byly v oblasti proporcionální stavby hodin a ve vyžadování akceptace dohodnutých pravidel.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice a fyzice

Počet vyučovacích hodin obou předmětů zařazených v týdenním rozvrhu odpovídá požadavkům schváleného učebního plánu pro víceletá gymnázia. Probíraná témata korespondují s obsahem osnov. Ve všech sledovaných hodinách byly stanoveny přiměřené a reálně dosažitelné cíle.

Výuku obou předmětů zajišťují celkem tři učitelé. Dva jsou odborně i pedagogicky způsobilí. Většina vyučovaných hodin obou předmětů v nižším stupni gymnázia (týdně 14 hodin matematiky a 6 hodin fyziky) je v letošním školním roce zabezpečena učitelkou bez patřičné odborné a pedagogické způsobilosti (absolventka vysoké školy technického směru a doplňkového pedagogického studia pro výuku odborných předmětů na středních odborných školách). Inspekce konstatuje, že se tento nedostatek na kvalitě výchovně-vzdělávací práce ve sledovaných hodinách nijak závažně neprojevil.

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v odborné učebně fyziky. Kmenové třídy jsou čisté, účelně vybavené žákovským nábytkem. V některých nelze v případě potřeby zastínit. Stěny nejsou pro zvýšení názornosti a motivace výuky využity (demonstrační obrazy, vitríny s názornými pomůckami). Odborná učebna fyziky je dobře vybavena jak moderní didaktickou technikou (Meotar, video, TV), tak obrazovým materiálem. Kvalitní výuku však ztěžuje řada faktorů - chybí zvýšená katedra nebo stupňovité uspořádání lavic (demonstrační pokusy jsou dobře viditelné pouze z předních míst), není instalován rozvod médií k pracovním stolům žáků (laboratorní cvičení lze provádět pouze v omezeném rozsahu). Kladem jsou čtyři počítače využitelné jak pro demonstraci fyzikálních jevů, tak pro zpracování naměřených hodnot.

Učebnice a ostatní učební texty pro žáky nižšího gymnázia jsou k dispozici v dostatečném množství. Ve sledovaných hodinách obou předmětů byly účelně využívány. Vybavení názornými pomůckami a měřicí technikou pro fyziku vyhovuje pouze částečně. Vedení školy si je vědomo nutnosti investic na jeho doplnění a inovaci.

Inspekce provedla v obou předmětech po čtyřech hospitacích. Jejich společným znakem byla pečlivá příprava vyučujících na výuku projevující se promyšlenou organizací, důrazem na vstupní i průběžnou motivaci žáků, volbou vhodných metod a forem práce. Vyučující se snažili o kultivovaný slovní i písemný projev, nechyběl úsměv a povzbuzení. Při usměňování žáků dbali na respektování jejich osobnosti. Zejména vystupování učitele fyziky bylo v tomto směru příkladné. Výsledkem byl jasně patrný a rozeznatelný duch spolupráce a vzájemné důvěry mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem. Méně závažné nedostatky konstatuje inspekce při hodině fyziky v tercii (nedostatečně připravený demonstrační pokus, příliš návodná forma výuky s malým prostorem pro samostatnou práci žáků, nedostatečně osvětlená tabule).

Zajištění a průběh výuky matematiky a fyziky je na velmi dobré úrovni, v řadě hodin byla úroveň vynikající, pouze v jedné průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání v informatice a výpočetní technice

Všechny hodiny jsou v letošním školním roce vyučovány jedním učitelem s odpovídající pedagogickou, ne však odbornou způsobilostí.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené třinácti počítači (dále jen PC) síťově propojenými, s možností připojení na Internet. Většinou se jedná o starší, modernizované přístroje s procesory Pentium II, taktovací frekvencí od 366 MHz do 500 MHz, RAM 64 MB, HD od 560 MB do 4,5 GB. K výbavě učebny patří tiskárna, scanner. Z didaktické techniky je k dispozici pouze meotar, tabule chybí. Současným potřebám efektivní výuky odpovídá kvalita výpočetní techniky, ne však počet instalovaných PC – část žáků musí pracovat ve dvojicích. Vzhledem k potřebám je učebna malá, její prostor není účelně využit. Většina instalovaných pracovních stolků je nevhodná, protože žáci nemají dostatek prostoru pro psaní poznámek do sešitu.

Učebna nepůsobí esteticky a podnětně. Malba stěn je zašlá, na podlaze byly v době inspekce skladovány vyřazené části počítačů. V hospitovaných hodinách nebylo dostatečně dbáno na větrání.

V plánování výuky předmětu nebyly shledány závady. Týdenní hodinová dotace odpovídá platnému učebnímu plánu. Dle záznamů v třídních knihách dochází ke skluzu v počtu odučených hodin (v sextě o cca 20 %, v septimě o cca 28 %). Vzhledem k termínu inspekce je však tato ztráta do konce roku vyrovnatelná. Obsah výuky je v souladu s osnovami.

Sledované hodiny byly poznamenány nutnou improvizací učitele, protože probíhaly těsně po značných technických a programových úpravách a na nedostatečně odladěných počítačích. Žáci se seznamovali s novými nainstalovanými programy (výklad a ukázka možností práce s programem GRUP WISE) a procvičovali předchozí probranou látku (e-mail, Access, Internet).

Kladem hodin byl důraz na samostatnou práci a klidný, přátelský přístup učitele, který poskytoval žákům účinnou a efektivní pomoc při řešení úkolů. Úroveň vzájemné komunikace a interakce byla velmi dobrá, žáci dostávali prostor pro vyjádření vlastního názoru, projevovali o novou látku zájem a pracovali s chutí. Zvolené tempo odpovídalo úrovni třídního kolektivu, učitel dbal na střídání rytmu a činností.

Rezervy spatřuje inspekce v přípravě učitele na vyučování ve směru promyšlenější diferenciaci výuky v procvičovací a fixační části hodiny. Zadávané úkoly byly jednotné pro celou třídu, bez ohledu na rozdílný stupeň znalostí a dovedností žáků při práci s počítačem.

Celkově měly sledované hodiny velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání biologií a chemii

Biologie a chemie se vyučují v týdenních hodinových dotacích, které odpovídají generalizovanému učebnímu plánu, z disponibilních hodin ředitelka školy posílila výuku biologie a chemie o dvě hodiny v septimě. Nabídka volitelných předmětů zahrnuje přírodovědný seminář pro septimu. Při plánování vyučující vycházejí z tematických plánů, které jsou zpracovány na základě schválených učebních osnov. Osnovami doporučené laboratorní práce však nejsou v plánech zahrnuty.

Učitel biologie a chemie je odborně a pedagogicky způsobilý, učitelka chemie je způsobilá pouze odborně. Absolvovala sice doplňující pedagogické studium, ale tím získala pedagogickou způsobilost pro výuku chemických předmětů ve středních odborných školách, ne na gymnáziu. Škola má k dispozici odborné učebny chemie i biologie, které jsou vybaveny

didaktickou technikou (televize, video, meotar) a základními pomůckami. V učebně chemie chybí potřebné rozvody vody, plynu a elektrického proudu k žákovským stolům. Malá laboratoř chemie umožňuje realizaci doporučených laboratorních prací. Učebnice mají žáci plnění povinnou školní docházku zapůjčené, ve vyšších ročnících je příslušná literatura doporučována.

ČŠI hospitovala ve dvou hodinách chemie a ve dvou hodinách biologie. Všechny zhlédnuté vyučovací jednotky byly velmi dobře připravené, obsahově i organizačně promyšlené a dostatečně názorné. K jednoznačně stanoveným a žákům známým vzdělávacím cílům učitelé dospěli nejčastěji formou řízeného rozhovoru. Třídní kolektivy na výkladu aktivně spolupracovaly, byly ukázněné a soustředěné. Učitelé dbali na přesné odborné vyjadřování, uváděli příklady z každodenního života, jejich požadavky odpovídaly typu školy i věku žáků. K celkové efektivitě výuky přispívala prováděná průběžná a závěrečná shrnutí. V hodinách se nepracovalo s odbornou literaturou, žáci ve vyšších ročnících ve většině případů neměli učebnice, v sextě mnozí dokonce ani sešit.

Záznamy z realizovaných laboratorních prací v nižším gymnáziu provádějí žáci do sešitů. Ve vyšších ročnících se dle sdělení vyučujících laboratorní práce uskutečňují pouze sporadicky, to snižuje úroveň manuálních laboratorních dovedností absolventů školy.

V hodinách prováděné klasifikace a hodnocení byly objektivní a žákům jednoznačně sdělované. Prostor pro diskusi, vzájemný respekt a partnerský přístup vyučujících a žáků navozovaly příjemnou pracovní atmosféru bez kázeňských a vztahových problémů.

Výuka biologie a chemie je zajištěna na velmi dobré úrovni.

Vyučování je efektivní, náročnost výuky odpovídá gymnaziální úrovni. Nedostatkem je nízký počet realizovaných laboratorních prací.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedených hospitací a s ohledem na materiální a psychohygienické podmínky výuky hodnotí ČŠI kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Střednědobé a krátkodobé plánování vychází z koncepčních záměrů zpracovaných ředitelkou školy v dubnu 1999 pro konkurzní řízení na místo ředitele. Koncepce postihuje všechny oblasti řízení školy, zahrnuje obecné předpoklady pro dobrou práci, plánované naplnění kapacity, vzdělávací a výchovné cíle, rozvoj zájmové činnosti, propagaci a dokumentaci školy, systém zlepšování vybavenosti, spolupráci s oficiálně ustanovenou Radou školy, Městem Mimoň, rodiči, žáky, se základními školami ze spádové oblasti, s některými středními školami okresu, se zahraničními školami a Základní uměleckou školou v Míloni. Plánované cíle byly stanoveny na základě velmi dobré znalosti podmínek a charakteru školy, většina z nich je postupně naplňována, případně upravována s ohledem na současný stav a očekávaný vývoj.

Požadované rozšíření studijních oborů o čtyřleté gymnázium od školního roku 2000/2001

nebylo realizováno vzhledem ke změnám ve státní správě a s nimi souvisejícím pozastavením veškerých změn v zařazeních do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Roční plán obsahuje základní informace o pracovnících školy, časový harmonogram akcí ve školním roce, složení předmětových komisí, rozdělovník funkcí a přidělení správcovství učeben a kabinetů. Podrobné rozpracování úkolů, termínů jejich plnění a stanovení zodpovědných pracovníků určují pravidelně vydávané týdenní plány.

Učební plán na školní rok 2000/2001 vychází z generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem schváleným MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999. Vyučující mají zpracované tematické plány podle učebních osnov schválených MŠMT ČR pod čj. 20 596/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999. Počet nabízených volitelných předmětů odpovídá velikosti školy a složení pedagogického sboru. V tomto školním roce se vyučují dramatická výchova, konverzace v anglickém a německém jazyce, literární, matematický a přírodovědný seminář. V rámci nepovinných předmětů mohou žáci navštěvovat hodiny dramatické výchovy, společenskovední seminář, sborový zpěv, latinu a sportovní hry.

Plánování je promyšlené, založené na reálných předpokladech, vychází z dlouhodobé koncepce. Škola vzdělává v souladu s platnými učebními dokumenty.

ČŠI hodnotí plánování jako nadprůměrné.

Organizování

Organizační řád převzala ředitelka školy z předcházejícího období. Stanovený systém nadřízenosti a podřízenosti částečně neodpovídá současnému uspořádání. Vedení školy připravuje jeho změnu. Na řízení školy, z hlediska výchovně-vzdělávacího, ekonomického a provozního, se podílejí ředitelka školy, zástupce ředitelky, výchovná poradkyně, ekonomka, vedoucí školní jídelny a školník. Povinnosti všech pracovníků jsou dány Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 16 969/96-42 a pracovními náplněmi.

Předmětové komise se scházejí nejméně dvakrát do roka, v případě nutnosti častěji. Vzhledem k velikosti školy jsou ustanoveny pouze dvě - humanitní a matematicko-přírodovědná. K jejich základním povinnostem patří sestavování a konzultace tematických plánů, zajištění návaznosti učiva mezi ročníky, příprava žáků na soutěže a olympiády, začlenění témat k ochraně člověka za mimořádných situací do tematických plánů, sjednocování používaných a doporučených učebnic, návrhy exkurzí a požadavky na nákup pomůcek.

Při škole byla ke dni 1. června 1996 zřízena devítičlenná Rada školy, jejímž prostřednictvím mohou rodiče připomínkovat výchovně-vzdělávací činnost a provoz školy, a která se organizačně a finančně podílí na školních a mimoškolních akcích.

Ve vedení třídních knih a třídních výkazů ČŠI shledala nedostatky formálního charakteru a v některých případech zjistila přelepování a bělení vyplněných údajů. Ostatní kontrolovaná povinná dokumentace byla vedena bez závad.

Přenos informací mezi vedením školy a zaměstnanci je zajištěn prostřednictvím počítačové sítě, týdenních plánů, měsíčních porad, informačních nástěnek, v nutných případech se využívá i lokální telefonní síť. Žáci získávají informace od třídních učitelů, z vývěsek na chodbách, z Intranetu a školního bulletinu. Pro zákonné zástupce žáků jsou dvakrát ročně organizovány třídní schůzky, individuálně se však mohou informovat kdykoliv. Pro rodiče žáků primy má škola zpracovanou brožuru s charakteristikou školy, studijním programem, seznamem vyučujících a dalšími informacemi o činnosti školy. Žáci všech tříd mají studijní průkazy.

V případě závažných výchovných či studijních problémů jsou rodiče informováni okamžitě písemně nebo telefonicky.

Osobní data žáků a zaměstnanců jsou dostatečně zabezpečena před zneužitím.

Gymnázium se prezentuje v místním a regionálním tisku. V tomto kalendářním roce škola zorganizovala vánoční akademii, tradiční studentskou akci Majáles za účasti studentů polského Gymnázia ze Zlotoryje, obnovila tradici konání pašijových her v Mimoni (studenti byli pozváni k jejich předvedení na 19. května 2001 do německého Bautzenu), podílí se na vystoupeních místní základní umělecké školy. Vedení školy se snaží navázat mezinárodní kontakty k zajištění výměnných pobytů.

Výroční zpráva je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2 písmeno a - g zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Popisuje nejen konkrétní situaci v daném školním roce, ale stanovuje i nejdůležitější úkoly pro příští rok.

Organizování má průměrnou úroveň.

Organizační řád plně neodpovídá skutečnosti. Vnitřní a vnější informační systém je promyšlený a plní své poslání. Škola se dostatečně prezentuje na veřejnosti. Povinná dokumentace je vedena, obsahuje však nedostatky formálního charakteru.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení vychází z krátkodobého týdenního plánování, podílí se na něm ředitelka školy společně se zástupcem. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vedení školy podporuje a umožňuje v rámci provozních možností školy.

Platové poměry v organizaci upravuje vnitřní platový předpis s platností od 1. září 2000, který zahrnuje i pravidla pro stanovování výše osobního příplatku a odměn. Každý pedagogický pracovník během září obdržel osobní list s podrobným rozpisem a zdůvodněním výše osobního příplatku. Mimořádné odměny jsou poskytovány v prosinci a červnu.

Pro sebehodnocení se využívají testy SCIO, které jsou hrazeny z prostředků Rady školy. V minulém školním roce testování proběhlo z českého, anglického a německého jazyka, matematiky a z obecných studijních předpokladů v kvartě s úspěšností v jednotlivých testech 69 - 75 %. Výsledky jsou projednávány a analyzovány v předmětových komisích.

Řízení pracovníků je založeno na demokratických principech, učitelé mají možnost se podílet na dalším směřování školy, jejich podněty jsou využívány vedením školy při plánování na další školní rok.

Personální zajištění výuky je podprůměrné, pouze 62,2 % hodin týdenní dotace vyučují pedagogové s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učitelský sbor má příznivou věkovou skladbu a pokud si pedagogové doplní požadovaný stupeň vzdělání, je i perspektivní.

Operativní řízení má nadprůměrnou úroveň, vychází z krátkodobého plánování. Pouze vyhovující je personální zajištění výuky.

Celkově hodnotí ČŠI vedení a motivování pracovníků jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy nemá vytvořený kompletní systém kontrol. Plněním některých kontrolních úkolů pověřila zástupce. Rozsah jeho pravomocí a povinností stanovuje pracovní náplň.

Kontrola kvality výchovně-vzdělávacího procesu je založena na hospitační činnosti a zhodnocování výsledků oficiálního testování. Vedení školy zohledňuje i úspěšnost žáků při přijímání na vysoké školy. V tomto školním roce hospitovala ředitelka školy pětkrát, zástupce pouze jednou. Z provedených hospitací jsou pořizovány záznamy, které vyučující stvrzují podpisem. Práci nepedagogických zaměstnanců kontroluje vedení školy průběžně.

Kontrolní činnost je nesystematická a v případě třídních knih a třídních výkazů i nedůsledná. Frekvence hospitační činnosti není dostatečná.

Kontrolní mechanismy hodnotí ČŠI jako pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má důkladně zpracovanou koncepci dalšího rozvoje školy, na jejímž základě zpracovává střednědobé a krátkodobé plány. V řízení se snaží vytvořit systém, který by byl funkční, průhledný a snadno kontrolovatelný. Zjištěné nedostatky jsou způsobené předcházející nezkušeností členů vedení školy s řídicí prací a jejich krátkým působením ve vedoucích funkcích (od září 1999).

V řízení školy jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vydaná MŠMT ČR dne 29. dubna 1992 bez čj. s platností od 1. září 1991, dodatek s čj. 12.703/93-270 ze dne 22. února 1993, dodatek č. 2 s čj. 11.301/95-60 ze dne 1. prosince 1995, dodatek č. 3 s čj. 32 4333/98-21 ze dne 26. listopadu 1998,
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 445/98-21 ze dne 2. prosince 1998,
- listina zřizující Radu školy na Gymnáziu Mimoň vydaná MŠMT ČR pod čj. 16 202/96-60 dne 1. června 1996,
- výkaz Škol (MŠMT) V 7-01,
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- učební osnovy schválené MŠMT ČR čj. 20 596/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- rozpracovaný učební plán na školní rok 2000/2001,
- časově tematické plány,
- koncepce rozvoje školy ze 16. dubna 1999,
- rozvrhy hodin,
- školní řád,
- roční plán,
- bulletin pro rodiče na školní rok 2000/2001,
- vnitřní platový předpis s platností od 1. září 2000,

- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- třídní knihy,
- třídní výkazy,
- protokoly z komisionálních zkoušek ve školním roce 1999/2000,
- protokol o maturitní zkoušce ve školním roce 1999/2000,
- protokol o přijímacím řízení ve školním roce 1999/2000,
- zápisy z pedagogických rad,
- nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 1999/2000,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- personální dokumentace,
- podkladová inspekční dokumentace ČŠI,
- hospitační záznamy ČŠI,
- kontrolní slohové práce,
- sešity žáků.

ZÁVĚR

Kvalita výchovně-vzdělávacího procesu a úroveň řídicí práce vedení školy na Gymnáziu v Mimoně mají průměrnou úroveň, s pozitivy a negativy v rovnováze.

Ředitelka se za své krátké působení v řídicí funkci velmi dobře zorientovala v problematice vedení školy. Úroveň koncepce rozvoje školy, způsob vedení pracovníků a kvalita prozatím zpracovaných materiálů z oblasti řízení vytvářejí předpoklady pro postupné odstraňování zjištěných nedostatků a zlepšování výsledků výchovně-vzdělávací činnosti. Základním problémem školy je nízká odborná a pedagogická způsobilost učitelského sboru.

Schválené učební dokumenty jsou plněny.

ČŠI během svého pobytu ve škole nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků poskytovaných státem.

Poznátky z této orientační inspekce jsou v oblasti hodnocení kvality výchovně-vzdělávacího procesu v souladu se závěry orientační inspekce z února 1998. Doporučení inspekce k další činnosti školy byla realizována.

Pozitiva:

- Velmi dobře zpracovaná koncepce rozvoje školy,
- kvalita výroční zprávy,
- vstřícný, přátelský vztah mezi učiteli a žáky, atmosféra důvěry a spolupráce,
- estetická úroveň školy,
- využívání odborné literatury k práci žáků v hodinách dějepisu,

- využívání čtenářských zkušeností žáků v referátech,
- rozvíjení komunikativních dovedností žáků v samostatných projevech.

Negativa:

- Výuka je pouze v 62,2 % týdenní hodinové dotace zajištěna s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí,
- absence systému kontrolní činnosti,
- nedůsledná kontrola sešitů žáků nižšího gymnázia,
- nestanovené zásady formálního zpracování a hodnocení kontrolních slohových prací,
- tematické plány českého jazyka a literatury nižšího gymnázia nejsou s výjimkou primy zpracovány z hlediska literárních druhů a žánrů,
- nedostatečné materiální a technické zázemí výuky informatiky a výpočetní techniky, biologie chemie a fyziky,
- sestavené otázky k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury nevycházejí v literární části z uměleckých textů,
- minimální diferenciaci výuky.

Doporučení:

- Zvýšit odbornou a pedagogickou způsobilost učitelského sboru,
- zpracovat systém kontrolních mechanismů,
- využívat v hodinách didaktickou techniku,
- vytvořit ze studovny skutečné informační centrum pro samostatnou práci studentů s dalšími zdroji informací,
- nově koncipovat otázky z českého jazyka a literatury k ústní maturitní zkoušce,
- dodržovat proporcionální členění hodin,
- ve výuce německého jazyka dbát na rozvoj komunikativních dovedností,
- dodržovat psychohygienické zásady v literárních hodinách a organizačně řešit ruch žáků na chodbách v průběhu výuky v blocích,
- zlepšit materiální a technické podmínky pro výuku informatiky a výpočetní techniky, biologie, fyziky a chemie.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.
Členové týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
	PaedDr. Jana Langerová	v. r.
	Ing. Petr Kadlus	v. r.

V České Lípě dne 3. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. ledna 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Emilie Ráčková	v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Referát školství OÚ	2001-01-31	081 39/01-5076
Zřizovatel	2001-01-31	081 40/01-5076
Rada školy	2001-01-31	081 41/01-5076

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.